

Lovforslag nr. L 112. Fremsat den 12. marts 2008 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv

(Sammenhæng i vejledningsindsatsen, gennemførelsesvejledning m.v.)

§ 1

I lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv, jf. lovbekendtgørelse nr. 770 af 27. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»*Lov om vejledning om uddannelse og erhverv*«

2. Overskriften til *kapitel 1* affattes således:

»*Mål for vejledningen*«

3. § 1 affattes således:

»§ 1. Vejledningen efter denne lov skal bidrage til, at valg af uddannelse og erhverv bliver til størst mulig gavn for den enkelte og for samfundet, herunder at alle unge gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Stk. 2. Vejledningen skal i særlig grad målrettes unge, som uden en særlig vejledningsindsats har eller vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge et erhverv.

Stk. 3. Vejledningen skal inddrage såvel den enkeltes interesser og personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer og hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb, som det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændige erhvervsdrivende.

Stk. 4. Vejledningen skal bidrage til, at frafald fra og omvalg i uddannelserne begrænses mest muligt, og at den enkelte elev eller studerende fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte. Vejledningen

skal desuden understøtte elevens eller den studerendes evne til at træffe de valg, som indgår i den enkeltes uddannelse.

Stk. 5. Vejledningen skal endvidere bidrage til, at den enkelte selv kan søge og anvende informationer, herunder it-baserede informations- og vejledningstilbud, om uddannelse, uddannelsesinstitutioner og fremtidig beskæftigelse.

Stk. 6. Vejledningen skal gives således, at der for den enkelte sikres sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen.«

4. I § 7, *stk. 1*, ændres: »om vejledningens kvalitet« til: »regler om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af vejledningen«.

5. § 8 ophæves.

6. I § 12, *stk. 3*, ændres: »vejledningens kvalitet og kvalitetssikring« til: »kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af vejledningen.«

7. Efter § 12 indsættes:

»Kapitel 3 a

Vejledning om gennemførelse af uddannelse

§ 12 a. Uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets område, der udbyder ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse, og som tilbyder eleverne og de studerende individuel og kollektiv vejledning om gennemførelse af uddannelsen, skal fastsætte retningslinjer for vejledningen på institutionen.

Stk. 2. Vurderer en uddannelsesinstitution, at der er en risiko for, at en elev eller en studerende

afbryder et uddannelsesforløb, skal institutionen tilbyde eleven eller den studerende en individuel vejledningssamtale.

Stk. 3. Institutioner, som udbyder ungdomsuddannelse, skal tilrettelægge vejledningen på institutionerne i samarbejde med de regionale vejledningscentre (Studievalg), jf. § 11, stk. 2, jf. § 1, stk. 6.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om vejledningen efter dette kapitel, herunder regler om kvalitetsudvikling og kvalitets sikring af vejledningen.

Kapitel 3 b

Underretning om udbytte af undervisningen

§ 12 b. Institutioner, som udbyder ungdomsuddannelser, skal underrette grundskolerne, udbydere af 10. klasseundervisning og Ungdommens Uddannelsesvejledning om de unges forudsætninger for at få udbytte af undervisningen i det første år efter optagelsen. Underretningen skal ske på møder arrangeret af Ungdommens Uddannelsesvejledning for repræsentanter fra alle ungdomsuddannelsesinstitutioner, grundskoler og udbydere af 10. klasseundervisning i det i § 5, stk. 4, nævnte område.

Stk. 2. Møderne skal medvirke til, at grundskolerne, udbydere af 10. klasseundervisning og Ungdommens Uddannelsesvejledning får bedre muligheder for at vurdere, om deres indsats over for tidligere elever har været hensigtsmæssig, såvel fagligt som vejledningsmæssigt, i forhold til de unges valg af ungdomsuddannelse. Endvidere skal møderne medvirke til, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne kan tilpasse sine indslusningsaktiviteter, således at de unges overgang til ungdomsuddannelserne foregår bedst muligt for den enkelte unge.«

8. § 15, stk. 3, ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

9. Efter § 15 indsættes i *kapitel 4:*

»§ 15 a. Undervisningsministeren sørger gennem et nationalt dialogforum for, at relevante myndigheder, organisationer, foreninger m.v. kan fremsætte og drøfte synspunkter og vurderinger om alle forhold, der har betydning for uddannelses- og erhvervsvejledning.

Stk. 2. Dialogforummet ledes af et formandskab bestående af tre personer med indsigt i uddannelses- og erhvervsvejledning. Undervisningsministeren udpeger formandskabet og udvælger blandt disse dialogforummets formand.

Stk. 3. Dialogforummet omfatter ud over repræsentanterne, jf. stk. 1, ligeledes et antal særligt sagkyndige medlemmer udpeget af ministeren.

Stk. 4. Alle medlemmer, jf. stk. 2 og 3, udpeges af undervisningsministeren for en periode på 3 år ad gangen.

Stk. 5. Formandskabet har til opgave at følge og vurdere samt rådgive undervisningsministeren om forhold vedrørende uddannelses- og erhvervsvejledning og om elevernes og de studerendes udbytte af vejledningen. Rådgivningen sker via udtalelser efter drøftelser i forummet.«

10. Efter § 15 a indsættes:

»Kapitel 4 a

Forsøgs- og udviklingsarbejde

§ 15 b. Undervisningsministeren kan tillade, at kommunalbestyrelsen efter ansøgning fraviger bestemmelserne i §§ 2, 5, 6, 9 og § 10, stk. 1 og 2, som led i forsøgs- og udviklingsarbejde.«

11. § 16, stk. 4, ophæves.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2008, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 12 a, stk. 3, i lov om vejledning om uddannelse og erhverv, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7, træder i kraft den 1. august 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
  - A. Videnoverførsel og videnopsamling, effektmål og kvalitetssikring
  - B. Unge med særlige behov for vejledning og fokuseret og differentieret vejledning
  - C. Sammenhæng og klare roller
  - D. Det Nationale Dialogforum
  - E. Underretning fra ungdomsuddannelserne
  - F. Vejledernes uddannelse
- 2.1 Øvrige initiativer fra regeringens globaliseringsstrategi
3. Lovforslagets indhold
  - 3.1 Videnoverførsel og videnopsamling, effektmål og kvalitetssikring
  - 3.2 Unge med særlige behov for vejledning og fokuseret og differentieret vejledning
  - 3.3 Sammenhæng og klare roller
  - 3.4 Det Nationale Dialogforum
  - 3.5 Underretning fra ungdomsuddannelserne ved truende frafald
  - 3.6 Vejledernes uddannelse
  - 3.7 Underretning om udbytte af undervisningen
  - 3.8 Mulighed for, at kommunerne fraviger visse af lovens bestemmelser
4. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner
5. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
7. Miljømæssige konsekvenser
8. Administrative konsekvenser for borgerne
9. Forholdet til EU-retten

10. Høring

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes i henhold til gældende lovs revisionsbestemmelse. Som forberedelse hertil er der udarbejdet en evaluering af, hvorledes vejledningsformen fra 2003 har fungeret. Evalueringen er foretaget af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA).

2. Lovforslagets baggrund

Rapporten fra Danmarks Evalueringsinstitut indeholder bl.a. følgende grupper af anbefalinger:

A. Videnoverførsel og videnopsamling, effektmål og kvalitetssikring

EVA anbefaler, at Undervisningsministeriet etablerer et elektronisk system, der kan registrere den vejledning, de unge får, samt overføre uddannelsesplaner og anden relevant information mellem grundskoler, vejledere og uddannelsesinstitutioner. Desuden foreslås, at Undervisningsministeriet i samarbejde med bl.a. forskningsverdenen udvikler metoder til at undersøge effekten af vejledningen.

Regeringen finder ikke, at et samlet elektronisk system er hensigtsmæssigt i sammenhængen. Regeringen foreslår i stedet en mere målrettet procedure samt et kvalitetssikringssystem i overensstemmelse med forslaget fra EVA. Se nedenfor under lovforslagets indhold, jf. pkt. 4.1.

B. Unge med særlige behov for vejledning og fokuseret og differentieret vejledning

EVA anbefaler, at Undervisningsministeriet i samarbejde med forskningsverdenen og vejledningsenhederne udformer en definition på gruppen med særlige vejledningsbehov.

Regeringen er enig heri. Se nedenfor under lovforslagets indhold, jf. pkt. 4.2.

C. Sammenhæng og klare roller

EVA anbefaler, at Undervisningsministeriet definerer rollen for gennemførelsesvejlederne på uddannelsesinstitutionerne, så de får ansvaret for at identificere

unge med særlige behov for vejledning og henvise dem til vejledningscentrene.

Gennemførelsesvejledernes roller foreslås præciseret, jf. nedenfor under lovforslagets indhold, jf. pkt 4.3.

D. Det Nationale Dialogforum

EVA anbefaler, at Undervisningsministeriet sikrer, at Det Nationale Dialogforum får et klart formål og en tydelig rolle at spille.

Regeringen er enig heri, se nedenfor under lovforslagets indhold, jf. pkt. 4.4.

E. Underretning fra ungdomsuddannelserne

EVA anbefaler, at Undervisningsministeriet placerer en entydig underretningsforpligtelse hos ungdomsuddannelserne vedrørende frafaldstruede elever.

Dette forslag er gennemført med den seneste revision af vejledningsloven, jf. lov nr. 559 af 6. juni 2007. Se nedenfor under lovforslagets indhold, jf. pkt. 4.5.

F. Vejledernes uddannelse

EVA anbefaler, at Undervisningsministeriet sikrer, at der er en tydelig sammenhæng mellem målene for vejlederuddannelsen og målene med vejledningsreformen, samt at der sættes større fokus på kvalitetsarbejdet i vejlederuddannelsen.

I studieordningen fra januar 2007 for den nye fulde diplomuddannelse i uddannelses- og erhvervsvejledning er der refereret til vejledningsreformens formål såvel i uddannelsens samlede formålsbeskrivelse som i formålsbeskrivelserne for de enkelte moduler. Herudover er der bl.a. etableret et særligt modul, der har fokus på kvalitetsudvikling af vejledningen.

Se nedenfor under lovforslagets indhold, jf. pkt. 4.6.

2.1 Øvrige initiativer fra regeringens globaliseringsstrategi

Derudover indeholder lovforslaget initiativer fra regeringens globaliseringsstrategi "Fremgang, fomyelse og tryghed" fra april 2006 vedrørende ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. Det drejer sig om:

- Foranstaltninger ved truende frafald på de videregående uddannelser.

- Uddannelseskraft til gennemførelsesvejlederne på uddannelsesinstitutioner i Undervisningsministeriets regi.

- Anvendelse af uddannelsesplaner i ungdomsuddannelserne.

- Tilbage melding fra ungdomsuddannelsesinstitutioner til grundskolerne og Ungdommens Uddannelses-

vejledning om elevernes forudsætninger for at få udbytte af undervisningen det første år.

I forlængelse af anbefalingerne fra Danmarks Evalueringsinstitut har der været nedsat to arbejdsgrupper, hvor såvel forskere som praktikere har været repræsenteret. Arbejdsgrupperne har arbejdet med henholdsvis at definere unge med særligt behov for vejledning og kvalitet i og effekt af vejledningen. De konkrete forslag herom bygger på gruppernes arbejde.

Alle unge skal have de bedste muligheder for at bruge og udvikle deres evner gennem uddannelse og arbejde. De unge skal have et kvalificeret grundlag for at vælge en uddannelse, der stemmer overens med deres egne ønsker og evner og med samfundets behov. Derfor er det væsentligt, at uddannelses-, erhvervs- og karrierevejledningen yder en sammenhængende og professionel vejledning af de unge fra grundskolen over ungdomsuddannelserne til videregående uddannelser.

Vejledningen skal understøtte regeringens målsætninger om, at mindst 85 pct. af alle unge gennemfører en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015, samt at mindst 45 pct. af de unge gennemfører en videregående uddannelse i 2010 og mindst 50 pct. i 2015.

3. Lovforslagets indhold

3.1 Videnoverførsel og videnopsamling, effektmål og kvalitetssikring

Regeringen finder i overensstemmelse med anbefalingerne fra EVA, at der skal sikres overførsel af viden fra en uddannelsesinstitution til en anden, når en elev skifter uddannelsesinstitution. Dette er allerede sket for så vidt angår overgangen fra grundskolen og 10. klasse til ungdomsuddannelserne i forbindelse med vedtagelsen af den seneste ændring af vejledningsloven i juni 2007, jf. lov nr. 559 af 6. juni 2007. For så vidt angår samarbejdet mellem ungdomsuddannelsesinstitutionerne og de regionale vejledningscentre (Studievalg) henvises til afsnittet om sammenhæng og klare roller nedenfor, jf. pkt. 4.2.

Med hensyn til kvalitetssikringen af vejledningen skal det bemærkes, at mange andre forhold end vejledning påvirker den unges valg af og gennemførelse af uddannelserne, og der kan næppe fastlægges entydige sammenhænge mellem vejledningsindsats og effekt målt eksempelvis som hurtig gennemførelse af en uddannelse. Hertil kommer, at vejledningens formål netop er at gøre de unge selvhjulpne, hvorfor den direkte effekt er vanskelig at måle. På den anden side er det muligt at sandsynliggøre nogle sammenhænge og sætte indikatorer på vejledningens bidrag til den samlede

effekt. Opsamlingen af den nødvendige og tilstrækkelige viden om, hvad der virker, kan ske på flere måder. Undervisningsministeren agter, i forlængelse af udvalgsarbejdet med bl.a. repræsentanter fra forskningsverdenen, KL og vejledningsenhederne, at udnytte hjemlerne i lovens § 7, stk. 1, og § 12, stk. 3, samt den foreslåede § 12 a, stk. 4, til at fastsætte regler om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring i vejledningen som beskrevet nedenfor. De tre hjemler er nu formuleret ensartet således, at der også kan skabes sammenhæng i kvalitetssikringsarbejdet.

Hensigten er at etablere et kvalitetssikringssystem, som dels skal sikre en erfaringsopsamling, som kan bidrage til at udvikle kvaliteten i den vejledning, aktørerne leverer, dels give beslutningstagerne på alle niveauer mulighed for at få overblik over omfanget af resultater og effekter af vejledningen. Endelig er det et selvstændigt formål at inddrage brugerne således, at der skabes grundlag for en brugerdrevet videreudvikling. Kvalitetssikringssystemet skal omfatte vejledningen i grundskolen, overgangsvejledningen fra grundskolen og 10. klasse til ungdomsuddannelserne, overgangsvejledningen fra ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser samt gennemførelsesvejledningen i ungdomsuddannelserne og i de videregående uddannelser.

Overordnet skal vejledningens omfang, resultater og effekt reflektere vejledningslovens nationale målsætninger og ses som bidrag til opnåelse af regeringens målsætning om, at 95 % af en årgang skal have en ungdomsuddannelse i 2015, og at 50 % af en årgang skal have en videregående uddannelse.

Den nævnte kvalitetssikringsmodel på områderne kvalitetsudvikling, resultatvurdering og brugerinddragelse kan i et samarbejde med forskningsverdenen kombineres med undersøgelser, der dels skal give et øjebliksbillede af effekten af vejledningen og dels skal følge en gruppe elever/studerende fra grundskolen og frem til endelig uddannelse og erhverv, eventuelt til de fylder 25 år.

3.2 Unge med særlige behov for vejledning og fokuseret og differentieret vejledning

EVA nævner i sin rapport, at vejledningen i dag ikke i tilstrækkeligt omfang er målrettet unge med særlige behov for vejledning. Det skyldes, at vejledningscentrene og andre personer med en vejledende funktion har vanskeligt ved at definere, hvilke unge der har særligt behov for vejledning, og at de ikke automatisk har kontakt med disse unge. Nogle unge skal ikke alene have mere vejledning end andre, men også anderledes vejledning. Det betyder, at vejled-

ningscentrene i højere grad bør differentiere redskaberne, aktiviteterne i vejledningen og omfanget af den.

Den seneste ændring af vejledningsloven (lov nr. 559 af 6. juni 2007) indeholder initiativer, som retter sig mod dette problemfelt: Identifikation af elever med særlige behov for vejledning fra 6. klasse, en mere målrettet uddannelsesplan, mentorer samt mulighed for afklarende forløb væk fra skolen.

Uddannelsessystemet rummer mange og varierede uddannelsesmuligheder. For langt de fleste indebærer dette, at de har et stort antal valgmuligheder gennem hele deres karriere, men for unge, der har vanskeligt ved at fuldføre grundskolen med et tilfredsstillende resultat, er de reelle muligheder for at erhverve en uddannelse begrænsede. Med henblik på at understøtte, at flest mulige unge får en uddannelse, foreslås det præciseret, at vejledningen tilrettelægges, så den i særlig grad målrettes unge, der har eller vurderes at få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse, og unge, der har vanskeligheder ved at vælge erhverv. Det foreslås endvidere, at vejledningen målrettes unge på ungdomsuddannelserne, som har behov for støtte til at gennemføre ungdomsuddannelsen, og til uafklarede unge, der har behov for udvidet vejledning i forbindelse med valget af videregående uddannelse.

Nogle unge viser allerede tidligt i skole- eller uddannelsesforløbet tegn på, at der kan være anledning til at overveje, om den unge realistisk set vil kunne vælge, påbegynde og gennemføre en uddannelse. Årsagen vil bl.a. kunne være psykiske eller fysiske funktionsnedsættelser og utilstrækkelige skolekonditioner, men også forhold som fx uregelmæssigt fremmøde, misbrug, isolation eller anden adfærd, der udspringer af faglige, personlige og/eller sociale problemer vil være bestemmende for, om der bør iværksættes en særlig vejledningsmæssig indsats. De samme forhold kan betyde, at unge kan have store vanskeligheder i deres valg af erhverv, og derfor har et særligt behov for vejledning.

For elever i grundskolen og 10. klasse vedrører indsatsen afklarende forløb væk fra skolen, tilknytning af en mentor eller andre initiativer, herunder initiativer hjemlet i anden lovgivning end vejledningsloven, fx i lov om social service. Indsatsen iværksættes i samarbejde med den unge, forældremyndighedens indehaver og den unges skole. Desuden inddrages andre relevante parter.

For elever i ungdomsuddannelser foreslås den særlige vejledningsindsats tilrettelagt med henblik på, at

eleven fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte. Vejledningen indtager personlige forhold, der har betydning for, at eleven kan gennemføre den valgte uddannelse, og den giver perspektiv og motivation til at påbegynde en videregående uddannelse og derved udnytte elevens kompetencer og muligheder. Indsatsen kan omfatte individuelle samtaler, gruppevejledning, anvendelse af mentorer, kontaktlærere eller andre aktiviteter, som den aktuelle lovgivning på området giver mulighed for.

Unge, der efter at have modtaget vejledning fra Studievalg om valg af videregående uddannelse, men som stadig er uafklarede om valget heraf, tilbydes en udvidet vejledning. Den udvidede vejledning gives efter henvendelse fra gennemførelsesvejledningen på ungdomsuddannelsen, fra eleven selv eller i forlængelse af opsøgende aktiviteter, som Studievalg gennemfører. Vejledningen, som i såvel metode som omfang er tilpasset den enkeltes behov, har til formål at føre den unge frem til en større afklaring samt at bidrage til at gøre den unge mere selvhjulpne.

3.3 Sammenhæng og klare roller

Det forventes, at flere unge vil kunne påbegynde og gennemføre en videregående uddannelse, hvis de gennem en forbedret vejledning gives et kvalificeret grundlag for at vælge uddannelse. De unge skal derfor have en bedre og mere realistisk vejledning ved overgangen fra ungdomsuddannelserne til de videregående uddannelser.

Den unge skal gennem hele skole- og uddannelsesforløbet opleve vejledningen som en fremadskridende og sammenhængende proces, hvor den vejledning, der ydes af de forskellige led, er tids- og indholdsmæssigt afstemt. Vejledningen i grundskolen skal forberede de unge på senere valg af uddannelse og erhverv, ligesom dette aspekt skal indgå i den vejledning i ungdomsuddannelserne, der skal lede frem mod valg af en videregående uddannelse. Vejledningen skal være realistisk i forhold til den unges ønsker og forudsætninger og samfundets behov.

Det er derfor vigtigt, at der etableres et bedre samarbejde mellem gennemførelsesvejledningen i ungdomsuddannelserne og overgangsvejledningen til de videregående uddannelser (Studievalg). Arbejdsdelingen skal præciseres, og der skal skabes større sammenhæng mellem de enkelte initiativer, således at den enkelte unge oplever sammenhæng i vejledningen. Proces og arbejdsdeling foreslås forankret i årlige aftaler, og uddannelsesinstitutionens ledelse fastsætter retningslinier for vejledningen på institutionen. For

institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, skal dette ske i et samarbejde med Studievalg. Specielt er det vigtigt, at gennemførelsesvejlederne i ungdomsuddannelserne er opmærksomme på de unge, der har et særligt behov for vejledning, og i det omfang, der er behov for andre vejledere, fx fra Studievalg eller Ungdommens Uddannelsesvejledning, da at sørge for at inddrage dem.

I forbindelse med vejledningsprocessen vil der mellem ungdomsuddannelsesinstitutionerne og vejledningscentrene i visse tilfælde skulle udveksles oplysninger, der kan være af personfølsom karakter. Det drejer sig om oplysninger om frafaldsårsager, såsom at uddannelsen ikke er påbegyndt, at eleven har ændret uddannelsesønske, at eleven ønsker at skifte skole, sygdom, fravær eller at eleven har vist sig ude af stand til at klare de faglige krav, som uddannelsen kræver. I alle tilfælde vil det kun være de oplysninger, der er nødvendige for, at vejledningsopgaven kan lyses, der kan videregives mellem de pågældende myndigheder. Samtidig vil det være et krav til myndighederne, at udvekslingen af personfølsomme oplysninger altid vil ske under iagttagelse af persondatalovens bestemmelser herom, herunder især §§ 6-8.

Sammenhængen og progressionen i vejledningsindsatsen skal være et gennemgående krav til vejledningen. Institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser skal anvende uddannelsesplanen fra grundskolen eller 10. klasse i forbindelse med den unges integration på uddannelsen, og den skal danne grundlag for en afklaringsproces i forløbet på ungdomsuddannelsen. Et afklaringsværktøj, som fx en uddannelsesplan, kan medvirke til at forbedre gennemførelse og danne grundlag for overvejelserne om valg af videregående uddannelse og erhverv efter ungdomsuddannelsen.

Gennemførelsesvejledningen har i dag hjemmel i de enkelte uddannelseslove og er reguleret i bekendtgørelse nr. 298 af 28. april 2004. Med dette lovforslag foreslås hjemlen til at etablere gennemførelsesvejledning på uddannelser i Undervisningsministeriets ressort samlet i vejledningsloven. De eksisterende hjemler dækker imidlertid også anden vejledning (fx faglig vejledning, som varetages af lærerne), mens vejledning efter denne lov alene omfatter uddannelses- og erhvervsvejledning, hvorfor de ikke foreslås ophævet. Omfanget af gennemførelsesvejledningens opgaver vil ikke blive udvidet med den foreslåede omlægning, men uddannelsesinstitutionernes ledelse skal prioritere opgaverne.

Undervisningsministeren vil fastsætte nærmere regler for gennemførelsesvejledningens indhold, herun-

F. t. l. vedr. vejledning om valg af uddannelse og erhverv

der ledelsens fastsættelse af mål og rammer for vejledningen og samarbejdet med Studievalg.

3.4 *Det Nationale Dialogforum*

Det er regeringens ønske at styrke dialogforums rolle som rådgiver i vejledningsspørgsmål over for de ministre, der har vejledningsaktiviteter i deres ressort. Dialogforum foreslås styrket med et formandskab, der udpeges af undervisningsministeren, og som afgiver udtalelser efter drøftelser i det samlede forum. I relation hertil skal sammensætningen af dialogforum, der i dag består af en blanding af medlemmer fra myndigheder og interesseorganisationer samt personligt udpegede, tages op til vurdering. Det vil således blive tilstræbt, at der kan udpeges flere direkte brugerrepræsentanter. I alt forventes Det Nationale Dialogforum at komme til at bestå af 20 til 25 medlemmer.

De følgende forslag er initiativer fra regeringens globaliseringsstrategi "Fremgang, fornyelse og tryk" fra april 2006 vedrørende ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. Det drejer sig om:

3.5 *Underretning fra ungdomsuddannelserne ved truende frafald*

Alle uddannelsesinstitutioner i Undervisningsministeriets regi skal forpligtes til at etablere ordninger, der sikrer, at der så hurtigt som muligt tages en samtale med de unge, som risikerer at falde fra, for at fastholde dem i uddannelse. Dette har hidtil kun været gældende for institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, men nu foreslås det, at de videregående uddannelsesinstitutioner også bliver omfattet.

De videregående uddannelsesinstitutioner skal opbygge rutiner, der betyder, at institutionen så hurtigt som muligt kan konstatere, at en studerende er i risiko for at falde fra uddannelsen. Hvis det viser sig, at den studerende ønsker at vælge en anden uddannelse, henvises den pågældende til en udbyder af den anden uddannelse eller til Studievalg.

Det bemærkes, at der allerede er indført tilsvarende bestemmelser på universiteterne, jf. lov nr. 570 af 6. juni 2007, og udmøntet i § 38 i Videnskabsministeriets adgangsbekendtgørelse nr. 32 af 29. januar 2008. Denne udmøntning anses for også at være dækkende for Undervisningsministeriets uddannelser.

3.6 *Vejledernes uddannelse*

For at understøtte den øgede professionalisme og målrettedhed i vejledningen på alle niveauer skal vejledernes kompetenceniveau styrkes. Det foreslås i forlængelse af det uddannelseskra, der blev indført i den seneste lovændring for så vidt angår vejlederne i Ungdommens Uddannelsesvejledning og i Studievalg, at der med gennemførelsesvejledningens integration i

vejledningsloven sker en præcisering af uddannelseskraet for gennemførelsesvejledere på såvel institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, som på de videregående uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets område.

Kravet om at vejledningen skal varetages af personer, der har en af Undervisningsministeriet godkendt uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelse, eller som kan dokumentere et tilsvarende vejledningsfagligt kompetenceniveau, blev med den seneste revision af loven i juni 2007, jf. lov nr. 559 af 6. juni 2007, indført for vejlederne i Ungdommens Uddannelsesvejledning og i Studievalg.

I forlængelse af dette uddannelseskra foreslås det, at der sker en præcisering af uddannelseskraet til gennemførelsesvejlederne på såvel institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, som institutioner, der udbyder videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område. Uddannelseskraet til de nye grupper vil være det nuværende kra, dvs. de tre grundmoduler i diplomuddannelsen til uddannelses- og erhvervsvejleder, samt ét valgfrit modul, der retter sig mod vejledningen på det konkrete uddannelsesområde. For at sikre en rimelig overgang og de nødvendige kompetencer er det tanken, at de nuværende vejledere, som har en ældre vejlederuddannelse og en vis erhvervs erfaring anses for at opfylde uddannelseskraene. Uddannelseskraet kan endvidere opfyldes gennem en realkompetencevurdering for fortsat at kunne fungere som vejleder. Denne proces bliver understøttet af et bredt udbud af kortere kurser, som kan bidrage til, at de nuværende vejledere kan gennemføre en tilfredsstillende realkompetencevurdering. Det vil være op til arbejdsgiverne, i hvilken takt kompetenceløftet skal ske. Ministeren fastsætter på denne baggrund de nærmere regler herfor.

For de frie grundskoler og efterskoler, der selv står for vejledningen af deres elever, er der ikke noget uddannelseskra.

3.7 *Underretning om udbytte af undervisningen*

For at folkeskoler, efterskoler, frie grundskoler og Ungdommens Uddannelsesvejledning skal have bedre muligheder for at vurdere, om deres indsats over for tidligere elever har været hensigtsmæssig, såvel på det faglige som på det vejledningsmæssige plan, i forhold til de unges valg af ungdomsuddannelse, foreslås det, at institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, skal underrette grundskolerne og Ungdommens Uddannelsesvejledning om de unges forudsætninger for at få udbytte af undervisningen i det første år efter optagelsen. Underretningen foreslås givet til de grund-

skoler, som findes i det geografiske område, som de pågældende institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, dækker. Underretningen skal ikke fokusere på den enkelte elev, men være institutionens samlede vurdering af det udbytte af undervisningen, som eleverne har opnået i det første år.

Ungdommens Uddannelsesvejledning skal forestå arrangementer, hvor institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, og alle grundskolerne i området mødes og udveksler informationer, og hvor meddelelsen skal gives. Den forventede dialog mellem parterne på møderne skal også kunne danne grundlag for, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne kan tilpasse deres aktiviteter, således at overgangen for de unge foregår bedst muligt.

Møderne skal arrangeres, så der tages hensyn til et rimeligt deltagerantal, de naturlige geografiske oplande for institutionerne samt til forskelle mellem de forskellige institutionstyper. Det vil være naturligt, at uddannelsesinstitutionerne på møderne giver en vurdering af årgangen og i den forbindelse tager afsæt i de informationer, som kvalitetssikringssystemet, jf. pkt. 3.1, kan give.

Vedrørende udveksling af personfølsomme oplysninger, henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.3.

3.8 Mulighed for, at kommunerne fraviger visse af lovens bestemmelser

Der foreslås indsat en bestemmelse i loven, der giver ministeren mulighed for at tillade, at kommunalbestyrelsen efter ansøgning fraviger visse af lovens bestemmelser.

De nationale mål for uddannelses- og erhvervsvejledningen i vejledningslovens § 1 udtrykker Folketingets overordnede stillingtagen til fokus og vægtning af vejledningsindsatsen i forbindelse med børn og unges valg af uddannelse og erhverv.

Vejledningens tilrettelæggelse er i lov og bekendtgørelse nøje styret med henblik på at opfylde de nævnte mål. For at sikre at der også i fremtiden tilbydes den bedst mulige vejledning har regeringen fundet det hensigtsmæssigt, at det bliver muligt at udvikle forskellige former for indsats gennem forsøgsvirksomhed. Regeringen foreslår derfor, at der i vejledningsloven indsættes en bestemmelse, der giver ministeren mulighed for at tillade kommunerne efter ansøgning at fravige visse af lovens bestemmelser om vejledningens tilrettelæggelse. Kommunerne vil således kunne tildeles en form for frikommunestatus i forhold til vejledningen.

Visse af bestemmelserne i loven, som vedrører sammenhængen til andre institutioner, herunder navnlig reglerne om uddannelsesplaner, der skal anvendes af ungdomsuddannelsesinstitutioner, og regler, som giver eleverne rettigheder, som fx brobygningsbestemmelserne, vil der med forslaget ikke kunne opnås dispensation fra.

Regeringen foreslår, at der kan fraviges fra bestemmelserne i:

- § 2, der omhandler vejledningens institutionsafhængighed og uddannelseskraevet til vejlederne.

- § 5, der vedrører tilrettelæggelsen af vejledningen i grundskolen og i 10 klasse samt inddragelse af forældrene for unge under 18 år.

- § 6, der fastsætter, at vejledning skal foregå på elevens skole.

- § 9, der fastsætter, at vejledningsopgaven skal ske fra en enhed benævnt "Ungdommens Ungdomsvejledning".

- § 10, stk. 1 og 2, der fastlægger organiseringen af Ungdommens Uddannelsesvejledning i kommunen.

Det vil fortsat være et krav, at kommunalbestyrelsen skal opfylde de generelle mål for vejledningen. Med henblik på at sikre dette, forudsættes det, at kommunen i sin ansøgning redegør samlet for vejledningens organisation og indhold, herunder for, hvortil de informationer, andre institutioner og myndigheder efter loven skal videregive til Ungdommens Uddannelsesvejledning, skal sendes.

Den eller de kommuner, der indgår i forsøg med tilrettelæggelse af vejledningsindsatsen, vil således fx have mulighed for at bruge mentorer i stedet for vejledere i forhold til de unge, der har særligt vanskeligt ved at vælge, fastholdes i og gennemføre en uddannelse.

Undervisningsministeren vil i forbindelse med eventuel godkendelse af forsøg stille krav til evaluering og afrapportering af forsøget.

4. Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner

I lovforslaget foreslås følgende ændringer, der forventes at være udgiftskrævende:

Udgifter til lovforslagets initiativ om realkompetencevurdering af gennemførelsesvejledere på 0,9 mio. kr. i 2008 og 2009 forventes afholdt af staten inden for Undervisningsministeriets ramme, herunder ved brug af de bevillinger, som er afsat til realkompetencevurdering af vejledere, jf. lov 559 af 6. juni 2007, hvor der forventes et mindre forbrug end oprindeligt forudsat.

Det forudsættes samtidig, at arbejdsgiverne stiller vejledernes arbejdstid til rådighed i forbindelse med de ansattes deltagelse i realkompetencevurderingen samt eventuelle opfølgende kurser m.v. Nuværende vejlederes kompetenceløft forudsættes således at ske i en takt, der fastsættes af arbejdsgiverne og ved prioritering af efteruddannelsesaktiviteten inden for allerede afsatte bevillingsrammer.

Forslaget om regler for kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af de vejledningsaktiviteter, der udbydes, indfører obligatorisk anvendelse af brugerundersøgelser. Etablering af ukomplicerede systemer til udarbejdelse, afvikling og afrapportering af brugerundersøgelserne kræver en del udvikling. Det vurderes, at udviklingen af systemerne vil medføre en udgift på 1,4 mio. kr. i 2008. Udgiften afholdes af staten inden for Undervisningsministeriets ramme. De løbende driftsudgifter vurderes at være minimale og forventes ligeledes afholdt inden for Undervisningsministeriets ramme.

Institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, skal, via møder arrangeret af Ungdommens Uddannelsesvejledning, afgive en samlet tilbagemelding om elevernes udbytte af undervisningen i det første år. Møderne skal danne udgangspunkt for erfaringsudveksling mellem såvel afgivende som modtagende institutioner. Initiativet vurderes at medføre en årlig merudgift for kommunerne på ca. 0,5 mio. kr. til mødeafvikling. Udgiften vil skulle forhandles med de kommunale parter.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.

5. Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner

Forslaget vil indebære administrative konsekvenser for kommunerne i form af lettelse i kommunerne i forhold til registrering og opfølgning på de unge, men tillige ved, at vejledningsindsatsen særligt skal målrettes unge med særligt behov for vejledning.

Lovforslaget indebærer ikke administrative konsekvenser for staten og regioner.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

7. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Høring

Lovforslaget har før fremsættelsen for Folketinget været fremlagt på Høringsportalen på internettet med henblik på offentlig høring. Samtidig har forslaget været udsendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Akademikernes Centralorganisation, Børne- og kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Journalisthøjskole, Danmarks Lærerforening, Danmarks Skolelederforening, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Teknisk Lærerforbund, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Produktionshøjskole Lærerforening, Danske Regioner, Danske Skoleelever (DSE), Danske Skolelederes Fællesrepræsentation, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Underviserorganisationers Samråd, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, Det Centrale Handicapråd, Det Færøske Landsstyre, Det Kriminalpræventive Råd, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Efterskolernes Lærerforening, Elevorganisationen for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, Erhvervsakademirådet, Erhvervsskolernes Bestyrelsesforening, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Folkehøjskoleforeningen i Danmark, Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUBL), Foreningen af Daghøjskoler, Foreningen af 10. klasseskoler i Danmark, Foreningen af Husholdnings- og Håndarbejds-skoler, Foreningen af private, selvejende gymnasier, studenter- og hf-kurser, Foreningen af Skoleledere for Tekniske skoler, Foreningen af uddannelses- og Erhvervsvejledere, Foreningen for danske Landbrugsskoler, Foreningen for Frie Samarbejdende MVU-institutioner, Forstanderkredsen for Produktionsskoler, Forældreorganisationen Skole og Samfund, Frie grundskolers Fællesråd, Frie Grundskolers Lærerforening, Frie Kostskolers Fællesråd, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Fællesrådet for Foreninger for Uddannelses- og Erhvervsvejledere (FUE), Grønlands Hjemmestyre – Danmarkskontoret, Gymnasieelevernes Landsorganisation, Gymnasieskolernes Lærerforening, Gymnasieskolernes Rektorforening, Handelsskolernes Forstander- og inspektørforening (HFI), Handelsskolernes Lærerforening, Højskoleforeningen, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Kultur-

ministeriet, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsorganisationen i Danmark, Landssammenslutningen af erhvervs- og uddannelsesvejledere ved Social- og Sundhedsuddannelserne i Danmark, Landssammenslutningen af handelsskoleelever, Landssammenslutningen af Højskolernes Elevforeninger, Landssammenslutningen af kursusstuderende, Lederforsamlingen, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Lederforeningen (VUC), Ministeriet for Videnskab, Teknik og Udvikling, MVU-rådet, Produktionsskoleforeningen, Professionshøj-

skolernes Rektorkollegium, Rektorkollegiet, Rigsrevisionen, Rådet for Erhvervsrettet Voksen- og Efteruddannelse (REVE), Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser (REU), Rådet for de gymnasiale uddannelser, Rådet for Evaluering og Kvalitetssikring af Folkeskolen, Sammenslutningen af ledere for SOSU-uddannelserne, Skoleledernes fællesrepræsentation, Studievejlederforeningen for gymnasiet og hf, Styrelsen for Evaluering og Kvalitetsudvikling af Grundskolen, SU-Styrelsen, Søfartsstyrelsen, Studievalg, Ungdomsringen og Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

11. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen.	Forslaget forventes at medføre statslige merudgifter på 2,3 mio. kr. i 2008 og 0,9 mio. kr. i 2009. Forslaget forventes at medføre kommunale merudgifter på 0,5 mio. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Lettelser i kommunerne i forhold til registrering af og opfølgning på de unge.	Vejledningsindsatsen i kommunerne skal særligt målrettes unge med særligt behov for vejledning.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås, at lovens titel ændres således, at ordene "valg af" udgår, da loven nu ikke kun vil gælde for vejledning om valg af uddannelse og erhverv, men til lige vil omfatte vejledning om gennemførelse af uddannelse, hvis de foreslåede ændringer vedtages.

Til nr. 2

Det foreslås, at overskriften for kapitel 1 i lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv ændres således, at det kommer til at fremgå, at de mål, der op-

stilles for vejledningen i kapitlet, ikke kun gælder for vejledning om valg af uddannelse og erhverv, men omfatter al vejledning efter loven.

Til nr. 3

Forslaget til affattelsen af § 1 afspejler, at gennemførelsesvejledningen foreslås indført i loven.

I forslaget til affattelsen af § 1, stk. 1, indføres det i formålsbestemmelsen, at det er et mål, at alle unge tager en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Forslaget til affattelsen af § 1, stk. 2, er en præcisering af det, der i gældende lov betegnes som gruppen af unge, der har særlige behov for vejledning.

§ 1, stk. 3, videreføres uden ændringer.

Gennemførelse af uddannelse foreslås anført i § 1, stk. 4, som et mål for vejledning.

Det foreslås, at affattelsen af § 1, stk. 5, ændres således, at ordene "valg af" udgår, da loven nu ikke kun vil gælde for vejledning om valg af uddannelse og erhverv, men tillige vil omfatte vejledning om gennemførelse af uddannelse, hvis de foreslåede ændringer vedtages.

Det er vigtigt, at vejledningsindsatsen over for den enkelte er en sammenhængende og fremadskridende proces gennem hele skole- og uddannelsesforløbet. For at fastslå dette princip og sikre, at samarbejdet mellem de enkelte aktører i vejledningen styrkes, og at der i forløbet bygges videre på tidligere trin, foreslås det i en ny bestemmelse i lovens § 1, stk. 6, præciseret, at vejledningen skal gives således, at der for den enkelte sikres sammenhæng og progression i vejledningen.

Til nr. 4

Det foreslås, at der etableres et ensartet resultatmålings- og evalueringssystem, jf. den gældende bestemmelse i § 12, stk. 3, og den foreslåede bestemmelse i § 12 a, stk. 4. De centralt fastsatte krav og procedurer vil blive tilrettelagt, således at det kan indpasses i de allerede lokalt fastsatte forretningsgange. Se ligeledes ændringspunkt nr. 6.

Til nr. 5

Med kommunalreformen og de større kommuner anses det ikke længere for påkrævet at have en særskilt bestemmelse om kommunalt samarbejde. Denne mulighed findes fortsat i den kommunale styrelseslov og kan anvendes af kommunerne, hvis de finder det hensigtsmæssigt. § 8 foreslås derfor ophævet. Med hensyn til kvalitetssikringen af den ydede vejledning henvises til den i § 1, nr. 4, foreslåede ændring.

Til nr. 6

Bestemmelsen i § 12, stk. 3, foreslås formuleret som de tilsvarende bestemmelser i § 7, stk. 1, og § 12 a, stk. 4. Se ligeledes ændringspunkt nr. 4.

Til nr. 7

Til § 12 a

Bestemmelsen om gennemførelsesvejledningen, som foreslås indsat i forslagets nye *kapitel 3 a*, har bl.a. til hensigt at samle de overordnede regler om vejledning i én lov, således at loven kommer til at omfatte både vejledningen i overgangen fra et uddannelsesstrin til det næste og vejledningen om gennemførelse af uddannelse. Dette for at understrege, at sammenhæng og progression i det samlede vejledningsforløb og samar-

bejde mellem de enkelte vejledningsaktører i forløbet er en forudsætning for et velfungerende vejledningssystem, der opleves som en helhed for den enkelte vejledningssøgende, jf. også bemærkningerne til nr. 3, § 1, stk. 6.

I forslaget til vejledningslovens § 12 a, stk. 1, er gengivet de gældende regler, der med hjemmel i uddannelseslovene pålægger uddannelsesinstitutioner, der udbyder ungdomsuddannelser og videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område, at tilbyde eleverne og de studerende individuel og kollektiv vejledning om gennemførelse af uddannelse og fastlægger formålet med vejledningen.

I forslaget foreslås det at pålægge den enkelte uddannelsesinstitution at fastlægge mål og rammer for vejledningen på institutionen. Forslaget skal ses i lyset af, at mange uddannelsesinstitutioner ikke har udarbejdet uddybende retningslinjer, og at der mange steder ikke er den nødvendige ledelsesforankring for vejledningen. Det er ligeledes konstateret, at der er en meget svag evalueringsskiltur i relation til gennemførelsesvejledningen på institutionerne. Der er derfor behov for at styrke institutionernes fokus på vejledningsopgaven. For institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, foreslås det, at mål og rammer skal fastlægges i et samarbejde med Studievalg, således at der etableres en fælles planlægning af indsatsen.

I forslaget til § 12 a, stk. 2, pålægges nu alle uddannelsesinstitutioner at tilbyde elever eller studerende, der er i risiko for at afbryde et skole- eller uddannelsesforløb, en individuel vejledningssamtale. Forslaget skal forebygges, at eleverne eller de studerende afbryder den uddannelse, de er begyndt på. Ordningen har hidtil kun været gældende for institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, men foreslås nu også at omfatte de videregående uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets område.

I forslaget til § 12 a, stk. 3, pålægges institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, at tilrette deres gennemførelsesvejledning i et samarbejde med de regionale vejledningscentre (Studievalg).

Undervisningsministeren foreslås i § 12 a, stk. 4, bemyndiget til at fastlægge nærmere regler for gennemførelsesvejledningen, herunder kvalitetsudviklingen og kvalitetssikringen.

Til § 12 b

Det foreslås, at der indsættes et nyt *kapitel 3 b* med en bestemmelse i § 12 b, stk. 1, om, at institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, skal underrette grundskoler og Ungdommens Uddannelsesvejledning om de unges forudsætninger for at få udbytte af undervis-

ningen det første år efter optagelsen. Formålet med underretningen er, at folkeskoler, efterskoler, frie grundskoler og Ungdommens Uddannelsesvejledning får bedre muligheder for at vurdere, om deres indsats over for tidligere elever, såvel på det faglige som på det vejledningsmæssige plan, har været hensigtsmæssig i forhold til de unges valg af ungdomsuddannelse.

Grundskoler skal i denne sammenhæng forstås som omfattende folkeskoler, anmeldte frie grundskoler, statsskoler, private gymnasieskolelærers grundskoleafdelinger, godkendte efterskoler, husholdningsskoler, håndarbejdsskoler, ungdomskostskoler og heltidsundervisning i kommunale ungdomsskoler.

Ungdommens Uddannelsesvejledning skal, jf. § 12 b, stk. 2, forestå møder, hvor alle institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, grundskoler og udbydere af 10. klasseundervisning i området skal mødes og udveksle informationer og erfaringer, og hvor underretningen fra ungdomsuddannelsesinstitutionerne skal gives.

Møderne skal arrangeres, så der tages hensyn til et rimeligt deltagerantal, de naturlige geografiske oplande for institutionerne samt til forskelle mellem de forskellige institutionstyper.

Vedrørende udveksling af personfølsomme oplysninger henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 3.3.

Til nr. 8

Bestemmelsen om dialogforum i § 15, stk. 3, foreslås ophævet, og der foreslås en ny § 15 a, der omhandler dialogforum, jf. også bemærkningerne til nr. 9.

Til nr. 9

Efter den nugældende § 15, stk. 3, er undervisningsministeren formand for Det Nationale Dialogforum. For at styrke dialogforum og dermed forbedre den rådgivning, regeringen modtager om vejledning om uddannelse og erhverv, foreslås dialogforum ændret således, at der etableres et formandskab på tre personer,

der kan afgive udtalelser til regeringen om fremsatte forslag eller selv foreslå initiativer.

Til nr. 10

Lovens § 8 foreslås ophævet i lovforslaget, hvilket indebærer, at undervisningsministeren ikke længere kan pålægge kommunerne at varetage vejledningen i et kommunalt fællesskab eller i en anden samarbejdsform. Den her foreslåede § 15 b giver ikke ministeren beføjelser til at tage stilling til eventuelle tvister om opløsning af eksisterende samarbejder.

Det vil fortsat være et krav, at kommunalbestyrelsen skal opfylde de generelle mål for vejledningen. Med henblik på at sikre dette, forudsættes det, at kommunen i sin ansøgning redegør samlet for vejledningens organisation og indhold, herunder for, hvortil de informationer, andre institutioner og myndigheder efter loven skal videregive til Ungdommens Uddannelsesvejledning, skal sendes.

Undervisningsministeren vil i forbindelse med eventuel godkendelse af forsøg stille krav til evaluering og afrapportering af forsøget.

Til nr. 11

§ 16, stk. 4, foreslås ophævet, idet der er tale om en revisionsbestemmelse, der opfyldes med dette lovforlag.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 2008.

Til stk. 2

Det foreslås endvidere, at bestemmelsen i det foreslåede § 12 a, stk. 3, jf. ændringspunkt 7, hvorefter institutioner, som udbyder ungdomsuddannelser, skal tilrettelægge vejledningen på institutionerne i samarbejde med de regionale vejledningscentre (Studievalg), først skal træde i kraft den 1. august 2009, idet det foreslåede ikke i alle tilfælde kan nås i perioden mellem lovforslagets vedtagelse og den for loven fastsatte ikrafttrædelsesdato.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

Lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv**Kapitel 1**

Mål for vejledning om valg af uddannelse og erhverv

§ 1. Vejledning om valg af uddannelse og erhverv skal bidrage til, at valg af uddannelse og erhverv bliver til størst mulig gavn for den enkelte og for samfundet.

Stk. 2. Vejledning skal i særlig grad målrettes unge med særlige behov for vejledning om valg af uddannelse og erhverv.

Stk. 3. Vejledningen skal inddrage såvel den enkeltes interesser og personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer og hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb, som det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændige erhvervsdrivende.

Stk. 4. Vejledningen skal bidrage til, at frafald fra og omvalg i uddannelserne begrænses mest muligt.

Stk. 5. Vejledningen skal endvidere bidrage til, at den enkelte elev selv kan søge og anvende informationer, herunder it-baserede informations- og vejledningstilbud, om valg af uddannelse, uddannelsesinstitutioner og fremtidig beskæftigelse.

§ 1

I lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv, jf. lovbekendtgørelse nr. 770 af 27. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. Lovens *titel* affattes således:

»Lov om vejledning om uddannelse og erhverv«

2. Overskriften til *kapitel 1* affattes således:

»Mål for vejledningen«

3. § 1 affattes således:

»§ 1. Vejledningen efter denne lov skal bidrage til, at valg af uddannelse og erhverv bliver til størst mulig gavn for den enkelte og for samfundet, herunder at alle unge gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Stk. 2. Vejledningen skal i særlig grad målrettes unge, som uden en særlig vejledningsindsats har eller vil få vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en uddannelse eller vælge et erhverv.

Stk. 3. Vejledningen skal inddrage såvel den enkeltes interesser og personlige forudsætninger, herunder uformelle kompetencer og hidtidige uddannelses- og beskæftigelsesforløb, som det forventede behov for uddannet arbejdskraft og selvstændige erhvervsdrivende.

Stk. 4. Vejledningen skal bidrage til, at frafald fra og omvalg i uddannelserne begrænses mest muligt, og at den enkelte elev eller studerende fuldfører den valgte uddannelse med størst muligt fagligt og personligt udbytte. Vejledningen skal desuden understøtte elevens eller den studerendes evne til at træffe de valg, som indgår i den enkeltes uddannelse.

Stk. 5. Vejledningen skal endvidere bidrage til, at den enkelte selv kan søge og anvende informationer, herunder it-baserede informations- og vejledningstilbud, om uddannelse, uddannelsesinstitutioner og fremtidig beskæftigelse.

Stk. 6. Vejledningen skal gives således, at der for den enkelte sikres sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen.«

Gældende formulering

§ 7. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om vejledningen efter dette kapitel, herunder om vejledningens kvalitet og om sikring af sammenhæng mellem vejledningen efter dette kapitel og anden vejledning for unge under 25 år, for uddannelsesplanen, jf. § 2 a, og for mentorordningen jf. § 5, stk. 2, nr. 5.

§ 8. Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vejledning efter dette kapitel gives på et kvalitetsmæssigt og geografisk bæredygtigt grundlag. Dette kan ske ved, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om, at vejledningsopgaven varetages af et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, eller i en anden form for samarbejde mellem kommuner.

Stk. 2. Hvis det er nødvendigt for at sikre, at vejledningen gives på et kvalitetsmæssigt og geografisk bæredygtigt grundlag, kan undervisningsministeren pålægge en eller flere kommuner at varetage vejledningen i et kommunalt fællesskab eller i en anden samarbejdsform. Ministeren kan fastsætte frist herfor.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsens øvrige opgaver efter dette kapitel.

§ 12. ...

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om vejledningen efter dette kapitel, herunder regler om vejledningens kvalitet og kvalitetssikring.

Lovforslaget

4. I § 7, *stk. 1*, ændres: »om vejledningens kvalitet« til: »regler om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af vejledningen«.

5. § 8 ophæves.

6. I § 12, *stk. 3*, ændres: »vejledningens kvalitet og kvalitetssikring« til: »kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af vejledningen.«

Bilag til f. t. 1. vedr. vejledning om valg af uddannelse og erhverv

Gældende formulering

Lovforslaget

7. Efter § 12 indsættes:

»Kapitel 3 a

Vejledning om gennemførelse af uddannelse § 12 a. Uddannelsesinstitutioner på Undervisningsministeriets område, der udbyder ungdomsuddannelse eller videregående uddannelse og som tilbyder eleverne og de studerende individuel og kollektiv vejledning om gennemførelse af uddannelsen, skal fastsætte mål og rammer for vejledningen på institutionen.

Stk. 2. Vurderer en uddannelsesinstitution, at der er en risiko for, at en elev eller en studerende afbryder et skole- eller uddannelsesforløb, skal institutionen tilbyde eleven eller den studerende en individuel vejledningssamtale.

Stk. 3. Institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, skal tilrettelægge vejledningen på institutionerne i samarbejde med de regionale vejledningscentre (Studievalg), jf. § 11, stk. 2, jf. § 1, stk. 6.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter regler om vejledningen efter dette kapitel, herunder regler om kvalitetsudvikling og kvalitetssikring af vejledningen.

Kapitel 3 b

Underretning om udbytte af undervisningen § 12 b. Institutioner, som udbyder ungdomsuddannelser, skal underrette grundskolerne, udbydere af 10. klasseundervisning og Ungdommens Uddannelsesvejledning om de unges forudsætninger for at få udbytte af undervisningen i det første år efter optagelsen. Underretningen skal ske på møder arrangeret af Ungdommens Uddannelsesvejledning for repræsentanter fra alle ungdomsuddannelsesinstitutioner, grundskoler og udbydere af 10. klasseundervisning i det i § 5, stk. 4, nævnte område.

Stk. 2. Møderne skal medvirke til, at grundskolerne, udbydere af 10. klasseundervisning og Ungdommens Uddannelsesvejledning får bedre muligheder for at vurdere, om deres indsats over for tidligere elever har været hensigtsmæssig såvel fagligt som vejledningsmæssigt i forhold til de unges valg af ungdomsuddannelse. Endvidere skal møderne medvirke til, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne kan tilpasse sine indslusningsaktiviteter, således at de unges overgang til ungdomsuddannelserne foregår bedst muligt for den enkelte unge.«

*Gældende formulering***§ 15. ...**

Stk. 3. Undervisningsministeren sørger gennem et nationalt forum for, at relevante myndigheder, organisationer, foreninger m.v. kan fremsætte og drøfte synspunkter og vurderinger om alle forhold, der har betydning for uddannelses- og erhvervsvejledning. Deltagelse i dialogforummet er normalt for perioder på 2-4 år ad gangen. Deltagelse kan dog være kortere perioder med henblik på drøftelse af særlige spørgsmål eller forhold.

§ 16. ...

Stk. 4. Loven tages op til revision i folketingsåret 2007-08.

*Lovforslaget***8. § 15, stk. 3, ophæves.**

Stk. 4 bliver herefter stk. 3

9. Efter § 15 indsættes i *kapitel 4*:

»§ 15 a. Undervisningsministeren sørger gennem et nationalt dialogforum for, at relevante myndigheder, organisationer, foreninger m.v. kan fremsætte og drøfte synspunkter og vurderinger om alle forhold, der har betydning for uddannelses- og erhvervsvejledning.

Stk. 2. Dialogforummet ledes af et formandskab bestående af tre personer med indsigt i uddannelses- og erhvervsvejledning. Undervisningsministeren udpeger formandskabet og udvælger blandt disse dialogforummets formand.

Stk. 3. Dialogforummet omfatter ud over repræsentanter, jf. stk. 1, ligeledes et antal særligt sagkyndige medlemmer udpeget af ministeren.

Stk. 4. Alle medlemmer, jf. stk. 2 og 3, udpeges af undervisningsministeren for en periode på 3 år ad gangen.

Stk. 5. Formandskabet har til opgave at følge og vurdere samt rådgive undervisningsministeren om forhold vedrørende uddannelses- og erhvervsvejledning og om elevernes og de studerendes udbytte af vejledningen. Rådgivningen sker via udtalelser efter drøftelser i forummet.«

10. Efter § 15 a indsættes:

»Kapitel 4 a

Forsøgs- og udviklingsarbejde

§ 15 a. Undervisningsministeren kan tillade, at kommunalbestyrelsen efter ansøgning fraviger bestemmelserne i §§ 2, 5, 6, 9 og § 10 stk. 1 og 2, som led i forsøgs- og udviklingsarbejde.«

11. § 16, stk. 4, ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 2**

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2008, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 12 a, stk. 3, i lov om vejledning om uddannelse og erhverv, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7, træder i kraft den 1. august 2009.

Til lovforslag nr. L 112. Skriftlig fremsættelse (12. marts 2008)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov ændring af lov om vejledning om valg af uddannelse og erhverv (Sammenhæng i vejledningsindsatsen, gennemførelsesvejledning m.v.)

(Lovforslag nr. L 112).

Lovforslaget fremsættes i henhold til gældende lovs revisionsbestemmelse. Som forberedelse hertil har Danmarks Evalueringsinstitut (EVA), udarbejdet en evaluering af, hvorledes vejledningsreformen fra 2003 har fungeret. Lovforslaget adresserer EVA's anbefalinger samt initiativer fra regeringens globaliseringsstrategi »Fremgang, fornyelse og tryghed« fra april 2006 vedrørende ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.

Lovforslaget indeholder forslag om:

at sikre sammenhæng og progression i vejledningsindsatsen således at institutioner, der udbyder ungdomsuddannelser, skal anvende uddannelsesplanen fra grundskolen eller 10. klasse i forbindelse med den unges integration på uddannelsen,

at indarbejde gennemførelsesvejledningen i vejledningsloven, herunder at etablere foran-

staltninger rettet mod unge, der er truet af frafald,

at etablere et kvalitetssikringssystem, der kan bidrage til at udvikle kvaliteten i den vejledning, aktørerne leverer, og give beslutningstagerne på alle niveauer mulighed for at få overblik over omfanget af resultater og effekter af vejledningen,

at præcisere målgruppen af unge med særlige behov for vejledning,

at ungdomsuddannelserne skal give meddelelse til grundskolen og Ungdommens Uddannelsesvejledning om elevernes forudsætninger for at få udbytte af undervisningen,

at styrke Det Nationale Dialogforum for Uddannelses- og Erhvervsvejledning gennem udpegning af et formandskab, der kan afgive udtalelser, og

at der indsættes bestemmelse, der giver ministeren mulighed for at tillade kommunerne efter ansøgning at fravige visse af lovens bestemmelser om vejledningens tilrettelæggelse.

Idet jeg henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje Ting.